

RADA EUROPY
EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

CZWARTA SEKCJA

SPRAWA PANKIEWICZ przeciwko POLSCE

(Skarga nr 34151/04)

WYROK

STRASBOURG

12 lutego 2008 r.

Wyrok ten stanie się prawomocny zgodnie z warunkami określonymi przez artykuł 44 § 2 Konwencji. Wyrok ten podlega korekcie wydawniczej przed jego opublikowaniem w ostatecznej wersji.

W sprawie Pankiewicz p. Polsce,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja) zasiadając jako Izba składająca się z następujących sędziów:

Pan NICOLAS BRATZA, *Przewodniczący,*

Pan JOSEP CASADEVALL,

Pan GIOVANNI BONELLO,

Pan KRISTAQ TRAJA,

Pan STANISLAV PAVLOVSKI,

Pan LECH GARLICKI,

Pan LJILJANA MIJOVIĆ, *sędziowie,*

oraz Pan FATOŞ ARACHI, *Zastępca Kanclerza Sekcji,*

Obradując na posiedzeniu zamkniętym w dniu 22 stycznia 2008 r.,

Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 34151/04) wniesionej w dniu 1 września 2004 r. przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, na podstawie artykułu 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencja”), przez obywatela polskiego, Pana Władysława Pankiewicza („skarżący”).

2. Skarżący, któremu przyznano pomoc prawną, był reprezentowany przez Panią B. Matysek-Szewerniak, adwokata praktykującego w Legnicy. Polski Rząd („Rząd”) reprezentowany był przez swojego pełnomocnika, pana Jakuba Wołasiewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

2. Skarżący zarzucał w szczególności, że był bezprawnie przetrzymywany w areszcie tymczasowym zamiast być przekazany do szpitala psychiatrycznego. Dodatkowo skarżył się na długość tymczasowego aresztu, który wobec niego zastosowano.

4. W dniu 9 listopada 2006 Trybunał zdecydował się powiadomić o wpłynięciu skargi Rząd. Zgodnie z postanowieniami artykułu 29 § 3 Konwencji, Trybunał uznał, że sprawa zostanie rozpatrzona w tym samym czasie zarówno, co do meritum jak i co do dopuszczalności.

FAKTY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

5. Skarżący urodził się w 1952 r. i mieszka w Lubinie.

6. W lutym 2003 r. policja wszczęła śledztwo przeciwko skarżącemu. Był on podejrzewany o trucie bażantów, które należały do domniemanego kochanka jego żony. Następnie, był podejrzewany o kierowanie gróźb w stosunku do swojej żony oraz osoby, z którą uważał, że była w związku.

7. W dniu 4 marca 2003 r. skarżący został aresztowany pod zarzutem kierowania gróźb karalnych. W dniu 6 marca 2003 Sąd Rejonowy w Nowej Soli przesłuchał skarżącego i zdecydował o jego zatrzymaniu w areszcie do dnia 4 czerwca 2003. Sąd stwierdził, że istniało uzasadnione podejrzenie, że skarżący popełnił zarzucane mu przestępstwo. Dodatkowo, sąd wziął pod uwagę ryzyko, że skarżący będzie próbował wpłynąć na świadków, aby składali fałszywe zeznania.

8. W dniu 26 marca 2003 r. Prokuratura Rejonowa w Nowej Soli uzyskała informacje ze szpitala psychiatrycznego we Wschowej, że skarżący przeszedł w nim leczenie.

9. W dniu 25 kwietnia 2003 r. dwóch lekarzy psychiatrów sporządziło opinię na temat zdrowia psychicznego skarżącego. Podsumowali, że został on wcześniej poddany skutecznemu leczeniu w szpitalu psychiatrycznym w Ciborzu i że cierpiał na ostre zaburzenia psychotyczne. Uznali jednocześnie, że powinien być umieszczony w szpitalu psychiatrycznym w celu przeprowadzenia dalszych obserwacji.

10. W dniu 9 maja 2003 r. prokuratura skierowała zapytanie do dyrektora aresztu śledczego, w którym przebywał skarżący, w celu uzyskania informacji, czy pobyt w areszcie może być szkodliwy dla jego zdrowia. Dyrektor poinformował, iż skarżący przebywa pod stałą opieką medyczną.

11. W dniu 2 czerwca 2003 r. Sąd Rejonowy nakazał poddanie skarżącego sześciotygodniowemu badaniu psychiatrycznemu w celu zbadania, czy może on odpowiadać karnie za wyżej wspomniane przestępstwo. Dodatkowo Sąd przedłużył skarżącemu tymczasowy areszt o następne trzy miesiące. Sąd powołał się na te same przesłanki co poprzednio. Co więcej, Sąd oparł się na ryzyku, iż skarżący może popełnić kolejne przestępstwo.

12. W dniu 3 września 2003 r. Sąd ponownie przedłużył skarżącemu okres tymczasowego aresztu aż do dnia 4 grudnia 2003 r., powołując się na te same przesłanki co poprzednio. Dodatkowo podkreślił, iż skarżący jest poddawany obserwacji psychiatrycznej.

13. Skarżący został przyjęty do szpitala w dniu 12 sierpnia 2003 r. i przebywał w nim do dnia 26 września 2003 r., kiedy to został wypuszczony. W dniu 11 listopada 2003 r. dwóch psychiatrów wydało wspólnie opinię lekarską w sprawie. Uznali, iż skarżący cierpi na organiczne zaburzenia ustrojowe. W związku tym, że istniało wysokie prawdopodobieństwo, że skarżący może popełnić kolejne przestępstwo, zarekomendowali jego umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym.

14. W dniu 14 listopada 2003 r. Prokurator złożył wniosek o umorzenie postępowania karnego ze względu na stan psychiczny skarżącego oraz o jego umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym.

15. W dniu 3 grudnia 2003 r. po raz kolejny przedłużono skarżącemu areszt tymczasowy.

16. Dnia 5 stycznia 2004 r. Sąd Rejonowy w Nowej Soli wydał postanowienie o umorzeniu postępowania karnego prowadzonego wobec skarżącego. Sąd uznał za udowodnione, że skarżący popełnił zarzucane mu przestępstwa w przedmiotowej sprawie. Jednakże, uznał go za niezdolnego do ponoszenia odpowiedzialności karnej z powodu cierpienia na zespół urojeniowy na podłożu organicznym. Sąd odniósł się w dalszej kolejności do opinii sądowno-psychiatrycznej i zdecydował o umieszczeniu skarżącego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym w Kościanie.

17. W marcu 2004 r. Sąd przedłużył skarżącemu areszt tymczasowy do dnia 4 maja 2004 r. Podkreślał, że szpital psychiatryczny nie zdołał jeszcze wyznaczyć skarżącemu daty przyjęcia. Dodatkowo, Sąd uznał, że zastosowanie tego środka było konieczne ze względu na konieczność uniemożliwienia skarżącemu popełnienia kolejnego przestępstwa.

18. W dniu 26 marca 2004 r. Sąd, ze względu na brak wolnych miejsc w pierwotnie orzeczonej placówce, nakazał umieszczenie skarżącego w innym zakładzie psychiatrycznym - Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Psychiczenie i Nerwowo Chorych w Ciborzu.

19. Skarżący został przyjęty do szpitala w dniu 30 marca 2004 i wypuszczony z niego w dniu 26 września 2004 r.

20. W dniu 5 czerwca 2006 r. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze przyznał skarżącemu 17.093 złotych odszkodowania za poniesioną szkodę materialną oraz 8.515 złotych tytułem zadośćuczynienia za niesłuszne tymczasowe aresztowanie. Sąd oparł się na uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1999 r., zgodnie z którą Skarb Państwa jest odpowiedzialny za przetrzymywanie w areszcie tymczasowym osób, co do których postępowanie zostało umorzone z powodu stanu ich zdrowia psychicznego. Jednakże, przyznana skarżącemu suma nie odnosiła się do okresu aresztu po 5 stycznia 2004 r., tj. po umorzeniu postępowania.

21. Skarżący złożył apelację, kwestionując wysokość przyznanego odszkodowania oraz fakt, że nie odnosiło się ono do całego okresu zatrzymania.

22. W dniu 7 września 2006 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wydał wyrok, w którym oddalił apelację skarżącego. Sąd stwierdził, że pobyt skarżącego w areszcie tymczasowym był przez cały czas uzasadniony jednakże, z uwagi na fakt, że prokurator nie złożył apelacji od wyroku pierwszej instancji, nie może być on zmieniony.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

23. Kodeks postępowania karnego z 1997 r., który wszedł w życie 1 września 1998 r., zawiera definicję tymczasowego aresztu jako jednego z tzw. „środków zapobiegawczych”.

24. Bardziej pogłębioną interpretację właściwych przepisów krajowych oraz praktyki w zakresie nakładania aresztu tymczasowego, przesłanek jego przedłużania, możliwości zwolnienia oraz innych zasad dotyczących pozostałych środków zabezpieczających, może znaleźć następujących wyrokach Trybunału: *Golek p. Polsce* (nr. 31330/02, §§ 27-33, wyrok z dnia 25 kwietnia 2006) oraz *Celejewski p. Polsce* (no. 17584/04, §§ 22-23, wyrok z dnia 4 sierpnia 2006).

25. Artykuł 264 § 3 Kodeksu Postępowania Karnego stanowi:

„Jeżeli umorzenie postępowania następuje z powodu niepoczytalności oskarżonego, można utrzymać tymczasowe aresztowanie do czasu rozpoczęcia wykonywania środka zabezpieczającego”

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 5 § 1 KONWENCJI

26. Skarżący zarzucił, że był przetrzymywany w areszcie tymczasowym, mimo że był chory psychicznie. Trybunał uznaje, że skarga powinna być rozpatrywana w kontekście naruszenia Artykułu 5 § 1 Konwencji, którego odpowiedni fragment brzmi następująco:

„1. Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Nikt nie może być pozbawiony wolności, z wyjątkiem następujących przypadków w trybie ustalonym przez prawo:

(...)

(c) zgodnego z prawem zatrzymania lub aresztowania w celu postawienia przed właściwym organem, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zagrożonego karą lub jeśli jest to konieczne w celu zapobieżenia popełnienia takiego czynu lub uniemożliwienia ucieczki po jego dokonaniu;

(e) zgodnego z prawem pozbawienia wolności (...) osoby umysłowo chorej (...);”

A. DOPUSZCZALNOŚĆ SKARGI

27. Rząd wniósł o uznanie przedmiotowej skargi za niezgodną *ratione personae* z postanowieniami Konwencji. Podkreślał, że skarżącemu przyznano już odszkodowanie w wysokości 25.609 złotych za poniesioną szkodę materialną oraz jako zadośćuczynienie za krzywdę. Wyrok Sądu Okręgowego został następnie utrzymany w mocy przez Sąd Apelacyjny w dniu 7 września 2006 r. W konsekwencji, skarżący, zdaniem Rządu, utracił status ofiary.

28. Skarżący w odpowiedzi przyznał, że rzeczywiście otrzymał odszkodowanie za niesłuszne przetrzymywanie w areszcie tymczasowym. Jednakże przyznana mu suma nie obejmowała okresu jego przebywania w areszcie po dniu 5 stycznia 2004, tj. po tym, jak umorzono postępowanie karne. Odszkodowanie nie pokryło, w szczególności, okresu dwóch miesięcy oraz dwudziestu pięciu dni, które spędził w areszcie tymczasowym, podczas gdy był już przyjęty do szpitala psychiatrycznego. Sąd krajowy uznał fakt jego zatrzymania w areszcie tymczasowym za uzasadniony i w związku z tym ocenił jego żądanie o wypłatę odszkodowania za okres po dniu 5 stycznia 2004 r. jako oczywiście bezzasadne.

29. Trybunał zauważa, że pojęcie „ofiary”, w znaczeniu Artykułu 34 Konwencji, oznacza osobę bezpośrednio dotkniętą konsekwencjami działania lub zaniechania, a wystąpienie naruszenia Konwencji jest możliwe nawet w braku wystąpienia szkody, to pojęcie bowiem znajduje zastosowanie jedynie w kontekście Artykułu 41 Konwencji. W konsekwencji podjęcie decyzji lub zastosowanie środka korzystnego dla skarżącego, co do zasady, nie jest wystarczające, aby pozbawić go statusu „ofiary”, chyba że władze krajowe uznałyby naruszenie, albo wyraźnie albo co do istoty, oraz udzieliłyby rekompensaty za naruszenie Konwencji. (zobacz: sprawa *Amuur p. Francji*, wyrok z dnia 25 czerwca 1996 r., *Raporty z Wyroków i Decyzji* 1996-III, str. 846, § 36).

30. W przedmiotowej sprawie skarżący otrzymał 25.609 złotych jako odszkodowanie za doznaną szkodę majątkową oraz krzywdę, które wynikały z jego niesłusznego zatrzymania w areszcie między 3 marca 2003 r. a 5 stycznia 2004 r. Władze krajowe następnie przyznały, że podany okres aresztowania był niezgodny z prawem. W przeciwieństwie do tego, uznały, że okres zatrzymania skarżącego po 5 stycznia 2004 r. miał podstawy i oddaliły jego żądanie o wypłatę odszkodowania z tym zakresie.

31. W związku z powyższym, Trybunał uznaje, iż skarżący nie jest „ofiara” zarzucanego naruszenia w odniesieniu do okresu przed 5 stycznia 2004 r. To prowadzi do stwierdzenia, że obiekcje Rządu w tym zakresie są zasadne i w tym zakresie skarga skarżącego musi zostać odrzucona jako niezgodna *ratione personae* z Artykułem 35 § 3 i § 4 Konwencji.

32. Jednakże w odniesieniu do zatrzymania w areszcie po dniu 5 stycznia 2004 r., Trybunał zauważa, że nie wydaje się, aby odszkodowanie, które faktycznie zostało wypłacone skarżącemu było oparte na przyznaniu, czy to w sposób wyraźny czy co do istoty, że prawa skarżącego chronione Konwencją były naruszone przez władze krajowe. W związku z tym, [Trybunał] jest zdania, że odszkodowanie, jakie zostało zasądzone w przedmiotowej sprawie, nie było wystarczające, aby móc odmówić mu

statusu ofiary w odniesieniu do podnoszonego przez niego okresu niesłusznego aresztowania po dniu 5 stycznia 2004 r.

33. Trybunał uznaje, że skarżący może nadal domagać się uznania za bycie „ofiara” naruszenia, w znaczeniu Artykułu 34 Konwencji w odniesieniu do okresu zatrzymania po dniu 5 stycznia 2004 r.

34. Trybunał zauważa, że ta część skargi nie może być uznana za oczywiście bezzasadną w znaczeniu Artykułu 35 § 3 Konwencji. Nie może również być uznana za niedopuszczalną na żadnej innej podstawie. W związku z tym jest dopuszczalna.

B. MERITUM SPRAWY

1. Twierdzenia stron

35. Skarżący podkreślał, że okres jego zatrzymania w areszcie tymczasowym po umorzeniu postępowania karnego był niezgodny z prawem. Jego zdaniem, ta sytuacja nie mogła być usprawiedliwiona faktem, że miejsce w wybranym szpitalu nie było natychmiastowo dostępne.

36. Dodatkowo uważał, że jego zatrzymanie po umorzeniu postępowania karnego nie było konieczne, w szczególności ze względu na fakt, że jego wina nie została udowodniona. Skarżący zakończył stwierdzeniem, iż nastąpiło naruszenie Artykułu 5 § 1 Konwencji.

2. Stanowisko Rządu

37. W odpowiedzi, Rząd stwierdził, że zatrzymanie skarżącego w areszcie tymczasowym było uzasadnione i zgodne z Artykułem 258 Kodeksu postępowania karnego. Podkreślał, iż po umorzeniu postępowania karnego przeciwko skarżącemu, właściwe władze krajowe rozpoczęły procedurę wyboru najbardziej odpowiedniej placówki leczniczej dla niego. Ostatecznie został umieszczony w szpitalu w dniu 30 marca 2004 r., tj. dwa miesiące i dwadzieścia pięć dni po wydaniu postanowienia Sądu. W opinii Rządu, nie nastąpiło opóźnienie w przyjęciu skarżącego do szpitala psychiatrycznego, a okres dwóch miesięcy i dwudziestu pięciu dni nie może być uważany za nadmierny. Opóźnienie zaś powinno być w pełni zaakceptowane oraz uznane za zgodne ze standardami wypracowanymi w orzecznictwie Trybunału.

3. Stanowisko Trybunału

38. Trybunał przypomina, że Artykuł 5 § 1 Konwencji zawiera wyczerpującą listę przesłanek dopuszczających pozbawienie wolności. Jednakże, zastosowanie jednej z nich nie oznacza wyłączenia innych: zatrzymanie, w zależności od okoliczności, może być uzasadnione w oparciu o więcej niż jedną podstawę (zobacz: *Eriksen p. Norwegii*, wyrok z dnia 27 maja 1997, *Raporty 1997-III*, str. 861, § 76).

39. W pierwszej kolejności Trybunał zauważa, że w przedmiotowej sprawie pozbawienie wolności skarżącego mieści się w zakresie Artykułu 5 § 1 lit. e (zobacz: *Aerts p. Belgii*, wyrok z dnia 30 czerwca 1998 r., *Raporty 1998-V*, str. 1961, § 45, *Mocarska p. Polsce*, nr. 26917/05, § 42, wyrok z dnia 4 listopada 2007 r.).

40. W pierwszej kolejności należy ustalić, czy zatrzymanie skarżącego w zwykłym areszcie tymczasowym w okresie między 5 stycznia a 30 marca 2004 r. było „zgodne procedurą przewidzianą prawem” i „legalne” w znaczeniu Artykułu 5 § 1 Konwencji. W tym miejscu przepisy Konwencji odnoszą się głównie do prawa krajowego i określają zobowiązanie do przestrzegania zarówno materialnych, jak i proceduralnych norm w nim zawartych. Przypominając o tym, że to w pierwszej kolejności do władz krajowych, w znakomitej większości sądów, należy interpretacja i stosowanie prawa krajowego (zobacz: *Bouamar p. Belgii*, wyrok z dnia 29 lutego 1988, Seria A nr. 129, str. 21, § 49), Trybunał uznaje argumenty stron, że osadzenie skarżącego w areszcie, w przedmiotowym okresie, było oparte na Artykule 264 § 3 Kodeksu postępowania karnego i dlatego było zgodne z prawem w rozumieniu prawa krajowego.

41. Jednakże, na użytek interpretacji Artykułu 5 Konwencji, sama tylko zgodność z prawem w rozumieniu prawa krajowego nie jest decydująca. Musi być również ustalone, że zatrzymanie [skarżącego] w badanym terminie było zgodne z celami Artykułu 5 § 1 Konwencji, który ma zapewnić ochronę przed pozbawieniem wolności w sposób arbitralny. (zobacz *Witold Litwa p. Polsce*, nr. 26629/95, §§ 72-73, ETPCz 2000-III).

42. Trybunał pragnie zauważyć, że długość zatrzymania w trakcie przekazania do szpitala nie jest w żaden sposób uregulowana ani nigdzie określona. Niemniej jednak trzeba określić, czy kontynuowanie aresztu przez prawie trzy miesiące po umorzeniu postępowania może być uznane za zgodne z prawem.

43. Trybunał zauważa, że w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Nowej Soli nakazał umieszczenie skarżącego w szpitalu psychiatrycznym w Kościanie. Do dnia 2 marca 2004 r., kiedy okres aresztowania został po raz kolejny przedłużony, szpital nadal nie wskazał daty przyjęcia skarżącego. W dniu 26 marca 2004 r. Sąd Rejonowy zmienił treść swego postanowienia i zdecydował, że powinien on być umieszczony w innej placówce - szpitalu w Ciborzu. Przez cały ten czas skarżący przebywał w normalnym areszcie tymczasowym i nie jest jasne, czy otrzymywał tam odpowiednią opiekę medyczną (zobacz punkt 16-19 powyżej).

44. Trybunał przyjmuje argument Rządu, że nierealne i zbyt surowe byłoby oczekiwanie od władz natychmiastowego zapewnienia dostępności w wybranym szpitalu psychiatrycznym. Jednakże, między wchodzącymi w grę interesami musi być zachowana racjonalna równowaga. Mając na względzie konieczność zrównoważenia tych interesów, Trybunał przywiązuje wagę do faktu, że skarżący był przetrzymywany w areszcie tymczasowym bez zapewnionych odpowiednich warunków leczenia. Opóźnienie w faktycznym przyjęciu do szpitala psychiatrycznego i tym samym rozpoczęcie terapii było oczywiście szkodliwe dla skarżącego, zdaniem ekspertów zalecających poddanie go leczeniu psychiatrycznemu (zobacz punkty 9, 13 oraz 16 powyżej). Co więcej, Trybunał zauważa, że Rząd nie potrafił przedstawić żadnego szczegółowego wyjaśnienia, które tłumaczyłoby powstanie zwłoki w przyjęciu do szpitala.

45. W okolicznościach niniejszej sprawy, Trybunał nie potrafi dostrzec, aby racjonalna równowaga została zachowana. Zdaniem Trybunału, mimo że dwumiesięczna i dwudziestopięciodniowa zwłoka w przyjęciu do szpitala psychiatrycznego może nie wydawać się, na pierwszy rzut oka nadmierna, nie może

być uznana za dopuszczalną (zobacz *Morsink p. the Holandii*, nr. 48865/99, §§ 61-70, wyrok z dnia 11 maja 2004 r.; *Brand p. Holandii*, nr. 49902/99, §§ 58-67, wyrok z dnia 11 maja 2004 r.; oraz sprawa *Mocarska*, cytowana wyżej, § 48). Odmienne stwierdzenie prowadziłyby do poważnego osłabienia fundamentalnego prawa do wolności osobistej i działałoby na szkodę osoby, której ochrona dotyczy i w związku z tym, podważałoby samą istotę prawa chronionego postanowieniami Artykułu 5 Konwencji.

46. W związku z tym nastąpiło naruszenie Artykułu 5 § 1 Konwencji.

II. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 5 § 3 KONWENCJI

47. Skarżący zarzucał, że okres przebywania przez niego w tymczasowym areszcie był nieracjonalnie długi. Oparł się na postanowieniach Artykułu 5 § 3 Konwencji, który brzmi następująco:

„Każdy zatrzymany lub aresztowany zgodnie z postanowieniami ustępu 1 lit c) niniejszego Artykułu ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawę.”

48. Rząd zakwestionował ten argument.

49. Rząd podnosił, że ta część skargi powinna być uznana za niezgodną *ratione personae* z postanowieniami Konwencji, gdyż skarżący otrzymał już odszkodowanie w wysokości 25.609 złotych tytułem poniesionych szkód majątkowych oraz krzywdy wynikających z przebywania w areszcie.

50. Skarżący nie zgodził się z tym stwierdzeniem.

51. Trybunał uważa, że w wymiarze, w jakim skarżący otrzymał od Sądu Okręgowego w Zielonej Górze odszkodowanie w związku ze skargą za nadmierną długość okresu zatrzymania w areszcie, nie może on dłużej rościć sobie prawa do bycia ofiarą naruszenia postanowień Konwencji. Odnosna część skargi musi być w związku z tym odrzucona jako niezgodna *ratione personae* z treścią Artykułu 35 § 3 oraz § 4 Konwencji.

III. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 6 § 1 KONWENCJI

52. Skarżący następnie podważał rzetelność postępowania. Oparł się na Artykule 6 § 1 Konwencji, który w odpowiednim fragmencie brzmi:

„Każdy ma prawo do sprawiedliwego (...) rozpatrzenia jego sprawy (..) przez niezawisły i bezstronny sąd (...) w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej...”

3. Rząd zakwestionował ten argument.

4. Trybunał przypomina, że zgodnie z postanowieniami Artykułu 35 § 1 Konwencji, może zająć się sprawą tylko i wyłącznie w przypadku, gdy wszystkie krajowe środki odwoławcze zostały wykorzystane.

55. Trybunał zauważa, że skarżący nie wniósł apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego w Nowej Soli z dnia 5 stycznia 2004 r. Wynika z tego, że skarga musi być odrzucona zgodnie z postanowieniami Artykułu 35 § 1 oraz § 4 Konwencji w związku z nie wyczerpaniem krajowych środków odwoławczych.

IV. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

56. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

57. Skarżący domagał się odszkodowania w wysokości 10.000 euro tytułem poniesionej szkody materialnej oraz 15.000 euro za doznaną krzywdę.

58. Rząd zakwestionował to żądanie.

59. Trybunał nie dostrzega żadnego związku przyczynowego między naruszeniem, które nastąpiło a domniemaną szkodą majątkową; w związku z tym odrzuca to roszczenie. Jednakże z drugiej strony, przyznaje skarżącemu kwotę 1.000 euro jako zadośćuczynienie za szkodę niematerialną.

B. Koszty i wydatki

60. Skarżący, któremu Rada Europy przyznała pomoc prawną w związku z wniesieniem swojej sprawy, chciał otrzymać 2.000 euro tytułem zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w postępowaniu przed Trybunałem.

61. Rząd uważał, że wskazana suma jest nadmierna. Rząd skierował do Trybunału prośbę o zwrócenie, jeśli w ogóle to nastąpi, tylko takich kosztów i wydatków, które zostały rzeczywiście poniesione oraz były racjonalne co do wysokości. Podnosił również, że pełnomocnik skarżącego nie przedstawił żadnych faktur ani rachunków lub innych dokumentów w celu udowodnienia poniesionych kosztów.

62. W odniesieniu do kosztów, zgodnie z orzecznictwem Trybunału, skarżący jest upoważniony do otrzymania zwrotu kosztów i wydatków jedynie w takim zakresie, w jakim zostało wykazane, iż zostały one faktycznie poniesione, konieczne a także, że były rozsądne co do wysokości. W przedmiotowej sprawie, Trybunał zauważa, że skarżący nie zdołał przedstawić żadnych dokumentów na poparcie swojego żądania,

w związku z tym Trybunał odrzuca jego roszczenie o zwrot kosztów i wydatków (zobacz: *Adamiak p. Polsce*, nr 20758/03, § 49, wyrok z dnia 19 grudnia 2006).

C. Odsetki

63. Trybunał uznaje za właściwe by odsetki z tytułu nie wypłacenia zasądzonych kwot powinny być ustalone zgodnie z marginalną stopą procentową Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYŃ TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje*, skargę za dopuszczalną w zakresie, w jakim dotyczy niezgodnego z prawem zatrzymania w areszcie w okresie między 5 stycznia 2004 r. a 30 marca 2004 r., a w pozostałym zakresie za niedopuszczalną;
2. *Uznaje*, iż doszło do naruszenia Artykułu 5 § 1 Konwencji;
3. *Uznaje*, iż
 - (a) pozwane Państwo ma wypłacić skarżącemu łącznie, w ciągu trzech miesięcy od dnia, kiedy wyrok stanie się prawomocny zgodnie z artykułem 44 § 2 Konwencji, kwotę 1,000 euro (jeden tysiąc euro), która będzie przeliczona na złotówki według kursu z dnia realizacji wyroku z tytułu poniesionej szkody niematerialnej.
 - (b) od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty płatne od tej sumy będą zwykłe odsetki według marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe;
3. *Oddala* pozostałą część roszczenia skarżącego o zadośćuczynienie.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszono pisemnie dnia 12 lutego 2008 r, zgodnie z artykułem 77 § 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Fatoş ARACHI
Wice-Kanclerz

Nicolas Bratza
Przewodniczący

